

DECIZIA nr. 837 din 14 decembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#) privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și ale [art. 4 alin. \(4\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#)

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 234 din 16 martie 2018**

Data intrării în vigoare 16-03-2018

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Bianca Drăghici	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#) privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și ale [art. 4 alin. \(4\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), excepție ridicată de Ioana Rădulescu (fostă Soare) în Dosarul nr. 12.901/3/2016 al Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și care face obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.371D/2016.
2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.
3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, față de jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 22 iunie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 12.901/3/2016, Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#) privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și ale [art. 4 alin. \(4\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#). Excepția a fost ridicată de Ioana Rădulescu (fostă Soare) într-o cauză având ca obiect obligația de a face, respectiv obligarea pârâtului Tribunalul București la eliberarea unei adeverințe pentru stabilirea pensiei de serviciu, conform dispozițiilor [Legii nr. 567/2004](#).
5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea excepției apreciază că [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#), astfel cum a fost modificat prin [Legea nr. 130/2015](#) pentru completarea [Legii nr. 567/2004](#) privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 10 iunie 2015, „încalcă egalitatea în drepturi între cetățeni, creează discriminare pentru cei pensionați și privilegii pentru cei încă nepensionați”. Susține că, în acest sens, s-a pronunțat constant instanța de contencios constituțional privitor la pensiile magistraților, fiind declarate neconstituționale dispozițiile care nu asigură magistraților deja pensionați aceleași drepturi precum cele prevăzute pentru magistrații în activitate. Astfel, menționează [Decizia nr. 88 din 1 iunie 1999](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 8 iulie 1999, și [Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din data de 18 februarie 2000.
6. În ceea ce privește [art. 4 alin. \(4\) din Legea nr. 554/2004](#), autoarea excepției consideră că aceste dispoziții „contravin art. 5 din aceeași lege, care prevede limitativ actele nesupuse controlului, în care nu se menționează actele administrative cu caracter normativ”. Prin urmare, apreciază că se încalcă [art. 52 alin. \(1\) din Constituție](#) care

prevede că orice persoană vătămată printr-un act administrativ poate cere anularea acestuia și despăgubiri, fără a limita această posibilitate la actele normative individuale.

7. Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât nemulțumirea reclamantei are ca izvor împrejurarea că dispozițiile de lege criticate prevăd că acestea se aplică persoanelor care s-au pensionat ulterior datei de 25 iulie 2015, iar motivele invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate vizează mai degrabă fondul cauzei, decât neconcordanța dispozițiilor criticate cu prevederile [Legii fundamentale](#).

8. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#) în raport cu [art. 16 din Constituție](#), se apreciază că prevederile legale criticate se aplică tuturor persoanelor aflate în aceeași situație juridică, și anume personalului auxiliar de specialitate pensionat anterior datei de 25 iulie 2015, Curtea Constituțională statuând în mod constant, în jurisprudența sa, că situațiile deosebite în care se află diferite categorii de persoane justifică instituirea, prin lege, de tratamente juridice diferențiate, fără ca acestea să constituie privilegii pentru unii și discriminări pentru alții. Legiuitorul este singurul în măsură să determine condițiile în care personalul auxiliar de specialitate beneficiază de pensie de serviciu, inclusiv vârsta, funcțiile și vechimea în specialitate care se valorifică la acordarea acestui drept, iar eliminarea sau adăugarea anumitor condiții necesare pentru acordarea pensiei de serviciu este atributul exclusiv al acestuia. Cu privire la [art. 4 alin. \(4\) din Legea nr. 554/2004](#), se arată că, având în vedere prevederile [art. 23 din Legea contenciosului administrativ](#), care stabilesc efectul erga omnes al hotărârilor judecătorești definitive, prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ, rezultă în mod evident rațiunea pentru care legiuitorul a privilegiat calea procedurală a acțiunii în anulare în cazul actelor administrative cu caracter normativ; comparativ, admiterea excepției de nelegalitate nu are ca efect anularea actului administrativ (normativ), ci doar înlăturarea lui din litigiul în care a fost invocată excepția, beneficiarul actului administrativ constitutiv sau constatat de drepturi nemaiputându-se prevala de el în fața instanței, ceea ce imprimă excepției de nelegalitate efectul inter partes.

10. Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. Astfel, arată că autoarea excepției nu critică textele de lege pentru ceea ce acestea prevăd, ci pentru faptul că omit a menționa între categoriile de persoane beneficiare ale pensiei de serviciu, în condițiile [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#), modificată și completată, și pe acelea care s-au pensionat înaintea datei de 25 iulie 2015. În ceea ce privește dispozițiile [art. 4 alin. \(4\) din Legea nr. 554/2004](#), menționează că acestea au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, iar Avocatul Poporului a transmis punctul său de vedere în dosarele Curții Constituționale nr. 545D/2014 și nr. 158D/2014, în sensul constituționalității prevederilor legale menționate.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#) privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.197 din 14 decembrie 2004, astfel cum a fost completată prin [Legea nr. 130/2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 10 iunie 2015, și cele ale [art. 4 alin. \(4\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

– [Art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#): „De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei de 60 de ani, și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime în specialitate între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1) pentru fiecare an care lipsește din vechimea în specialitate integrală.”;

– [Art. 4 alin. \(4\) din Legea nr. 554/2004](#): „Actele administrative cu caracter normativ nu pot forma obiect al excepției de nelegalitate. Controlul judecătoresc al actelor administrative cu caracter normativ se exercită de către instanța de contencios administrativ în cadrul acțiunii în anulare, în condițiile prevăzute de prezenta lege.”

14. Curtea observă că [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#), criticat prin prezenta excepție de neconstituționalitate, face trimitere la alin. (1) al aceluiași articol, care prevede că „Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea prevăzut la [art. 3 alin. \(2\)](#), personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică prevăzut la [art. 3⁴¹](#), precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în specialitate, pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media salariilor de bază brute lunare realizate, inclusiv sporurile, corespunzătoare ultimelor 12 luni de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare.”

15. Autoarea excepției consideră că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale [art. 16](#) referitor la egalitatea în drepturi și ale [art. 52](#) privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#), Curtea reține că, potrivit acestor norme, de pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei de 60 de ani, și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime în specialitate între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1) pentru fiecare an care lipsește din vechimea în specialitate integrală.

17. Din analiza cadrului legislativ referitor la pensia de serviciu prevăzută de dispozițiile [Legii nr. 567/2004](#), Curtea observă că, în forma inițială, legea prevedea, la [art. 68](#), că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcție, beneficiază, la împlinirea vârstei prevăzute de lege, de pensie de serviciu. De pensia de serviciu beneficiază și personalul auxiliar cu o vechime între 20 și 25 de ani în această funcție.

18. Ulterior, după mai multe modificări, normele referitoare la pensia de serviciu a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea au fost abrogate prin [Legea nr. 263/2010](#) privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010.

19. Însă, prin dispozițiile [Legii nr. 130/2015](#) pentru completarea [Legii nr. 567/2004](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 10 iunie 2015, respectiv prin [art. 68⁵ din Legea nr. 567/2004](#) criticat prin prezenta excepție, s-a revenit la soluția legislativă anterioară.

20. În jurisprudența sa, Curtea a reținut în mod constant că legiuitorul are libertatea să stabilească drepturile de asigurări sociale cuvenite, condițiile și criteriile de acordare a acestora, modul de calcul și cuantumul lor valoric, în raport cu posibilitățile create prin resursele financiare disponibile, și să le modifice în concordanță cu schimbările ce se produc în resursele economico-financiare ale statului. Astfel, este la aprecierea legiuitorului reglementarea condițiilor și criteriilor necesar a fi îndeplinite pentru a beneficia de o categorie de pensie sau alta, cu condiția de a nu încălca exigențele constituționale și de a respecta o condiție de rezonabilitate în stabilirea condițiilor de pensionare - est modus in rebus (a se vedea, în acest sens, [Decizia nr. 820 din 9 noiembrie 2006](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 18 ianuarie 2007, [Decizia nr. 680 din 26 iunie 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 9 august 2012, și [Decizia nr. 501 din 30 iunie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 14 august 2015).

21. De asemenea, Curtea a statuat că, în considerarea situației specifice a unor categorii socioprofesionale, legiuitorul poate institui tratamente juridice diferențiate atât prin condiții și criterii de acordare derogatorii, cât și printr-un mod de calcul și cuantum diferite ale pensiilor (în acest sens, a se vedea [Decizia nr. 684 din 15 decembrie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 23 februarie 2006, [Decizia nr. 455 din 30 mai 2006](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 539 din 22 iunie 2006, sau [Decizia nr. 119 din 15 februarie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 252 din 16 aprilie 2007).

22. Potrivit înscrisurilor aflate la dosar, Curtea observă că, prin Sentința civilă nr. 8.984 din data de 12 octombrie 2016, Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a respins ca neîntemeiată acțiunea reclamantei - autoare a prezentei excepții de neconstituționalitate, prin care solicita instanței să oblige pârâțul Tribunalul București să îi elibereze adeverința pentru stabilirea pensiei de serviciu potrivit [Legii nr. 567/2004](#), precizând că are o vechime în specialitate de 20 de ani și 10 luni și că și-a întrerupt activitatea din motive ce nu îi sunt imputabile.

23. Instanța judecătorească, aplicând dispozițiile legale enunțate la situația personală a reclamantei, a decis că aceasta nu îndeplinește condițiile pentru acordarea pensiei de serviciu, în sensul că, la data pensionării, avea o vechime în specialitate de 20 de ani și 10 luni.

24. Prin urmare, Curtea reține că acordarea pensiei de serviciu la împlinirea vârstei de pensionare numai acelor care, în privința totalului vechimii lor în muncă, îndeplinesc condiția de a fi lucrat un anumit număr de ani ca personal auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și ca personal care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice nu poate conduce la constatarea unor discriminări pentru cei pensionați și privilegii pentru cei încă nepensionați, așa cum susține autoarea excepției.

25. Referitor la critica de neconstituționalitate a [art. 4 alin. \(4\) din Legea nr. 554/2004](#), prin raportare la prevederile constituționale ale [art. 52 alin. \(1\)](#) privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, prin [Decizia nr. 267 din 7 mai 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 din 21 iulie 2014, [Decizia nr. 646 din 11 noiembrie 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din data de 15 ianuarie 2015, și [Decizia nr. 526 din 9 octombrie 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 12 decembrie 2014, Curtea a reținut că exercitarea controlului de legalitate poate fi exercitat fie pe calea acțiunii directe, fie pe calea incidentală a excepției de nelegalitate. Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt stabilite, potrivit [art. 126 alin. \(2\) din Constituție](#), prin lege, ceea ce înseamnă că normele de procedură nu sunt de nivelul [Legii fundamentale](#), ci al actelor normative subsecvente, infraconstituționale. Materia contenciosului administrativ este reglementată, potrivit [art. 73 alin. \(3\) lit. k\) din Constituție](#), prin lege organică, astfel că stabilirea competenței materiale de judecată este rezultatul voinței legiuitorului în acest sens. Intervenția legiuitorului nu contravine, însă, normelor fundamentale, din moment ce exercitarea controlului judecătoresc asupra actelor administrative ale autorităților publice se realizează în continuare sub garanția prevederilor [art. 52](#) și [art. 126 alin. \(6\) din Constituție](#) de către o instanță judecătorească. Prin urmare, modificarea [Legii nr. 554/2004](#) în sensul stabilirii de către legiuitor a competenței instanței de contencios administrativ de verificare a actelor administrative cu caracter normativ, prin intermediul acțiunii în anulare, reprezintă tot o garanție a prevederilor [art. 52](#) și [art. 126 alin. \(6\) din Constituție](#).

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioana Rădulescu (fostă Soare) în Dosarul nr. 12.901/3/2016 al Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile [art. 68⁵ alin. \(2\) din Legea nr. 567/2004](#) privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice și ale [art. 4 alin. \(4\) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004](#) sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 decembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Bianca Drăghici
